

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Part Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Part Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lap szellem
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Okuljanak.

Okuljon a kormány és többsége, amíg nem késő. Lásza be, hogy az ország közvéleménye ellenük foglalt állást. Álljon meg törvénytíró utjában, amíg nem késő s amíg végzetes események utjában megállni nem kényszerítik. A politikust éppen az előrelátásnak és a helyzet felismerésének kell jellemeznie. A kormány előtt pedig a helyzet oly tisztán áll, hogy azt félre nem ismerheti.

Azt még mondhatta, — bár nem volt igaza akkor sem, — annak idején, amikor az ellenzéki népgyűlések szakadatlan sora követelte a választójogot, hogy az csak egy párt követelése, hogy e mögött csak a függetlenségi párt és a munkásság áll. Hivatkozhatott néhány magáról megfélekedezett törvényhatóság jól preparált bizalmi nyilatkozatára. De ma erre nem támaszkodhatik. Ma kétségtelen, hogy az egész ország szemben áll a kormánnyal.

Nézzük az eseményeket.

Megkezdtek a sort az ellenzéki népgyűléseken kívül az *ügyvédi kamarák*: hazánk legfüggetlenebb, legintelligensebb testületei. Ahol csak megszólaltak, mindentűt a kormány ellen emeltek fel szavukat. Maga az igazságügyminiszter, ki e határozatokat megsemmisítette, ott hagyta a kormányt, éppen a választójogi taktikázás miatt.

Az a középosztály, melynek állítólagos bizalmára támaszkodott és minduntalan hivatkozott a kormány, ellene fordult. Az összes *kereskedelmi, ipari* testületek, iparosok, kereskedők tekintélyes, nagy súlyú gyűlései élesen támadják ezt a kormányt.

A legtekintélyesebb *városok*: Kassa, Győr, Szombathely, Nagyvárad stb., melyek eddig a kormányt támogatták, ma a választójogi és az adóügyi kérdésekben az ellenzék álláspontjára helyezkedtek. Nem egy helyen éppen a munkapárt tüntetett a kormány választójogi javaslata ellen. A munkapártból a kilépések egyre tartanak.

A vasgyűrű a kormány körül, mely helyzetét egyre tarthatatlanabbá teszi, egyre kisebb lesz. Még fel sem ocsudott a kormány rémületéből, amit a kilépések, a városok állásfoglalása, a kereskedők és iparosok tüntetése okozott, fenyeget az országos általános sztrájk. Hogy ez félelmetes fegyver, egy oly fegyver, szinte katonailag szervezett milliónyi tömeg kezében, — mint a szociáldemokrata párt, — azt már volt alkalma ennek a kormánynak tapasztalnia. De most nemcsak a munkásság vesz részt az általános sztrájkban, de sok helyen a kereskedők és iparosok is kijelentették, hogy a munkásság általános sztrájkját minden rendelkezésükre álló eszközökkel támogatják. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, bármint rémitgessenek is a kormány lapjai, hogy nagy nyomoruságot hoz ez a munkásságra, hogy a szociáldemokrata párt nem áll itthon egyedül; a külföldi pártok támogatják a testvérpárt küzdelmét, különösen ily esetben, amikor ily nagy, nemes célért folyik a küzdelem és ez a támogatás alig marad az erkölcsi támogatás keretén belül.

Ezzel szemben a kormánynak irtózatatos nagy hadsereget kell mozgósítania. De mit szól ehhez ily külügyi viszonyok között a hadvezetőség? És mindez miért? Hogy miniszterelnökünk Lukács, házelnökünk pedig Tisza legyen? — Vajjon megér ez Bécsnek egy mozgósítást? Minden oka megvan a kormánynak, hogy levonja ezekből a konzekvenciákat és átadja magát a jól megérdemelt feledésnek.

E helyett azonban azt látjuk, hogy a közvélemény megnyilatkozását kicsinyes, nevetséges eszközökkel akarja elfojtani. A kis rendőrkapitányokat ereszti a polgárokra. Pesten egyszerűen szétlövetik és vágatják a gyűléseket, de vidéken még meg sem engedik ezeket tartani. És mily indokolással. A sok hasonló eset közül ragadjunk ki egyet: a jászberényit. Azt mondja itt nagy bölcsen a kapitány ur, hogy nem engedi megtartani a népgyűlést, mert „a gyűlés tárgya a választójog, célja tehát a kormány működésének támadása, esetleg az

ellene való tüntetés.“ Irigyelni való naivitás. Hát mit gondol a kapitány úr? Talán azt, hogy 1913-ban azért hívunk össze népgyűlést, hogy a régi római császárok: Nero, Vespasianus, stb. kormányzását bírálgassák? Vagy talán azt reméli, hogy az ellenzéki népgyűlés csokorgyűjtésre tesz indítványt, a mit a kormánynak hálából küldenek?

Nem célravezető eszközök ezek. Ellenkezőleg, csak az elkeseredést fokozzák és a szenvedelmeket növelik. Annyit hivatkoznak Deák Ferencre. Gondolkozzanak azon, mit tett volna ily helyzetben Deák Ferenc és *okuljanak!*

Dr. Bognár Oszkár.

Törvényhatósági közgyűlés.

Vár. törvényhatóságunk e hó 15-én Matkovits Béla főispán elnöke alatt élénken látogatott közgyűlést tartott, mely egyszerű tudomásvétel után hamarosan tárgyalta le a 13 pontból álló napirendet, kivéve egy pontot, az erdőirtás ügyét, mely hosszabb vitát és több felszólalást provokált.

Az ebtartási szabályrendeletet jóváhagyó, valamint a m. kir. gazdasági felügyelőségek tárgyában érkezett min. leiratok tudomásul vétetnek; utóbbinál elnöklő főispán jelenti, hogy a vármegye területére kinevezett Dr. Balku Gyula gazd. felügyelőt, mint a tvh. bizottságnak az 1912. é. 23. t.-c. alapján tagját meg is hívta, ki a bizottság jóindulatába ajánlva magát, a törvényhatóság szives támogatását kéri ki, hogy működését sikeresen folytathassa.

A polgármesteri jelentés tudomásul vétetvén, kiegészítettek az egyes bizottságok, nem is választás után, hanem Dr. Mayer Oszkár egyszerűen felolvasta a bevezetendő tagok neveit, kiket a főispán egyhangulag megválasztottnak jelentett ki.

Profuma Béla, Gyenizse Károly, Haberbursch István, Nagy Sándor, Rupp Gyula általuk eltartott családtagok részére egyenkint 200—200 k. családi pótlékot kapnak.

Özv. Csipő Jánosné évi nyugdíja 127 k. nevelési pótléka pedig 24 koronában állapítatik meg.

Az I. ker. ovoda építése elhatároztatik, területét az új főgimnázium melletti telek je-

**Az Ujvidéki Népbank
Részvény-Társaság**

! netto 5 $\frac{1}{2}$ % kamatot fizet !

! betétek után !

lőltetik ki s a körülbelül 45.000 k. rugó költségeknek a tartalékalapból leendő fedezete iránt a belügyminiszterium fel fog kéretni s nyilvános árlejtés kiírati.

Paul Keresztély részére a város által elfoglalt 4 szögöl terület korábban összesen 40 koronában megállapított ára 60 koronára emeltetik.

Dr. Kungl Károly vár. levéltárnoknak vizsgálatainak letételére 8 heti szabadság engedélyeztetik.

Orbán műszaki tanácsos az iránti kérelmével, hogy a mérnöki hivatal tagjai a pénzintézeteknél ingatlanok felbecsülésének magán munkálatait végezhessék, a tanács javaslata alapján — egyhangulag elutasították.

Bulics testvérek a kórházi 1913. é. huszállítás odaitélése tárgyában hozott tanácsi véghatározat ellen beadott kérvényüket visszavonják.

A katonai repülőtér céljaira a budapest-zimanyi vasuti töltéstől nyugatra 151 h. 81 négyszögöl terület 10 évre 6000 k. évi bér mellett megszavaztatik, épületek részére pedig 2 h. 1078 négyszögöl holdankint 2500 koronáért eladatik s a város kötelezi magát, hogy e területet planirozza s a futaki uttól a hangári térig terjedő 3 m. széles utat kiépíti.

A 420 holdnyi vár. erdőirtás tárgyában megtartott árverésen Ernst cég 38,350 koronát ajánlott: ezzel szemben a tanács Schwarz testvérek 40.000 k. utólagos szóbeli ajánlatát javasolja elfogadtatni, azzal, hogy tartoznak az erdőt f. okt. végéig letarolni, az addig le nem tartható területért pedig jövő évi márciusig holdankint 40 k. fizetni.

Dr. Balku gazd. felügyelő, bár a helyi viszonyokat nem ismeri, a közgyűlés figyelmébe ajánlja mindazon körülmények megállapítását, melyek a talajt szántóföldnek alkalmazható s a beérbeadást kedvezőbbé teszik. Zsikits, Dr. Szvinyarevits a tanács javaslata ellenében az erdőterületnek parcelláinkint leendő bérbeadását javasolják, mert így a bérlők, hogy hamarabb jussanak mivelhető szántóföldekhez, gyorsabban végzik az erdő- és tuskóirtási munkálatokat. Dr. Lustig nem látja a kérdést még teljesen megoldottnak s azért napirendről levételét indítványozza, különben Dr. Szvinyarev véleményét pártolja. A polgármester a parcellázásnál nem lát kellő biztosítékot, annál kevésbé, mivel az ez irányban tett kísérletek nem vezettek eredményre; kisebb parcellákra szerinte akad bérlő, de 420 holdat parcellákban ki veszi meg. Prof. B. Béla felvilágosításai után Dr. Mayer Oszkár és Molnár Hugó a tanács javaslatait pártolják, melyet a nagytöbbség felállással történt szavazás után el is fogadott.

A jegyzőkönyv hitelesítésére e hó 18-ra Rainer Simon, Vilics Márk és Gály József küldettek ki, mire a közgyűlés valamivel 6 óra után véget ért.

SALVATOR kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzőszervi szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárterekben. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Polgármesteri jelentés.

Dr. Demetrovits Vladimir kir. tanácsos polgármester a közigazgatás m. é. menetéről következőkben számolt be a f. január 15-én tartott rendes havi közgyűlésen:

A közigazgatás menete a lefolyt december hóban rendes volt.

A lefolyt december hóban tartott: 3 közgyűlés, 3 előkészítő tanácsülés, 11 tanácsülés, 4 árvaülés, 1 közig. bizottsági ülés, 1 nyugdíjválasztmányi ülés, 1 gazdasági biz. ülés, 1 számonkérés és 1 jövedéki hivatal ellenőrző biz. ülés.

A lefolyt december hóban kiadott: 16 iparigazolvány, 16 iparendély, 12 munkakönyv, 120 zeneengedély, 936 marhalevél, 4 szállástalvány, 49 külhoni utlevél, 21 cselédkönyv, 8 igazolásjegyet; kereskedelmi tanonc szerződés kötött 6; toloncoltatott 96 és továbbított 40 egyén.

A közegészségi állapot a lefolyt december hóban kedvező volt. Fertőző betegségek közül 2 vörheny, 4 difteria, 1 hasi hagymáz és 3-3 bárányhimlő, meg fültömrigylob jelentetett be. Elhalt decemberben 55 egyén, halvaszületett 4. Az elhaltak közül r. kath. volt 17, g. kel. 25, reform. 8, evangélikus és izraelita 2-2, nazareus 1. A városi közkórházban november végével ápolás alatt maradt 197 férfi és 105 nő, decemberben felvételt 180 férfi és 52 nő; fogyték 148 férfi és 98 és nő, december hó végével ápolás alatt maradt 229 férfi és 89 nő.

A lefolyt december hóban a városi közbiztonság: szarvasmarha 203 db., borjú 174, juh 316 db., bárány 6 db., sertés 702 db., összesen 1402 db, ldegen helyre szállított: 6148 kgr hus. ldegen községből levágva behozott: 8 drb. borjú. Elkoboztatott és megsemmisített 1 db. sertés sertésvész miatt.

Végül jelenti, hogy a szikviz és Orient viz fogyasztási adójainak megváltását illetőleg a törvényhatósági bizottságnak múlt évi december hó 28-án tartott közgyűlésében 257. szám alatt hozott határozatával adott felhatalmazás alapján a városi tanács az 1913. évre a gyárosokkal a múlt évi feltételek alatt évi 18000 korona átalányban megegyezett.

H I R E K.

T. olvasóinkat kérjük, hogy az előfizetést mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fenakadás álljon be és hogy kötelezettségeinknek mi is megfelelhessünk.

Kinevezés. Beicszlin Sztanimir és Dr. Korény-Schek Vilmos ujvidéki tsz. jegyzők a IX. osztályba sorozott jegyzökké nevezettek ki.

Belépés a függetlenségi pártba. Dr. Szabó Lajos kir. kath. magyar főgimnáziumi tanár Dr. Lusztig Nándor pártelnökhez intézett levelében bejelentette a függetlenségi és 48-pártba való belépését. — Reméljük, hogy ezt a magyar hazafias érzetből eredő példát rövid időn belül többen fogják követni.

Háziestély. Az Ujvidéki Lloyd e hó 25-én, jövő szombat este tombolával és táncal egybekötött háziestélyt rendez saját helyiségeiben.

Az I. ujvidéki magyar előlegzési egyesület igazgatósága e hó 14-én megtartott ülésében az 1912-ről szóló mérleget, mely 67.208 kor. 60 fillér tiszta nyereséggel zárul, helyesen találta és azt tudomásul vette. Az előterjesztett mérlegben különösen feltűnő, hogy az egyes üzletágak, dacára az uralkodó pénzügykének, mégis nagyobbodtak, a betétállomány pedig jelentékeny emelkedést mutat. A rendes évi közgyűlést f. február 9-én fog megtartatni.

A Titok. Zachariásné Kallós Ilona jónévű író „A Titok“ c. hatásos népszinművet hozza színre február 9-én, vasárnap este 8 órakor a Dungserszky-féle színházban az Ujvidéki polgári magyar Daloskör kitűnő műkedvelő gárdája Jegyek elővételben február 1-től kezdve kaphatók Herger Ágoston könyvkereskedésében.

A rendőrbjelentési hivatal ügyforgalma az elmúlt 1912. évben következő volt: ujvidéki lakosok új felvétele 2599, lakváltásuk 9816; cselédek új felvétele 874, helyváltásuk 6075. idegenek magán háznál 715, vendéglőkben 12.899. Mint központi kézbesítő hivatalhoz beérkezett összesen 23, 205 s ezek közül sikerrel kikézbessített 22,636 darab; értesítések adtak 30,491 esetben, még pedig eredménytel

TUBERIN
ÖRKENY

Siessen addig, míg nem késő egészségét visszaszerezni!

Egy jelentéktelennek látszó megbűlés az összes légzőszervek legkülönfélébb megbetegedését vonhatja maga után. Igyekezzünk idejekorán elejét venni a bajnak, mert a könnyebb elhanyagolás sokszor végzetesé válhatik. A megbűlésből eredő köhögés, rekedtség, megfázás, nehézlégzés és a légzőszervek harutos megbetegedéseinek kitűnően bevált az orvosok előkelősége által javasolt **TUBERIN**. Mindent kapható. Egy üveg ára 2 korona 50 fillér, egy nagy üveg ára 5 korona. Postán legkevesebb 3 üveg rendelhető meg utánvétellel az egyedüli főraktárból:

Diana-gyógyszerár, Budapesti, Károly-körút 5. szám

26,032. Külhoni utlevél kiadatott 375, igazolási jegy 19, cselédkönyv 230; megfigyelő lap meg lett fektetve: 4814.

Hadastyánok bálja. Az ujvidéki katonai hadastyán-cgylet jövő vasárnap, jan. 26-án az Erzsébet szálloda dísztermében saját betegsegélyző pénztár javára nagy táncmulatságot rendez. A zenét a pétervárad katonai zenekar szolgáltatja, a táncokat Rosenberg Ármín okleveles táncmester rendezi. Személyjegy ára 1 k., családjegy 2 korona.

Anyakönyvi hír. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 10-17-ig bejelentett születések 20, még pedig 11 fiú, 9 leány; meghalt 23.

Egy jótékony főpap. Schwaitzer József pápai prelátus, kalocsa egyházm. nagyprépost, aki csak nem régg 40.600 kor. alapítványt tett le az egyházmegyei leánygyermeknevelésének céljára, néhány év előtt pedig 100.000 kor. alapítványt tett azon célból, hogy az érseki egyházmegye minél több fiatal levitája külföldi egyetemeken nyerhessen magasabb szakképzettséget, legújabbán ismét 50.000k. adott át a káptalannak oly célból, hogy ezen alapítvány kamatai a katocsai teologusok ellátására fordíttassanak.

Szerbek jelentik fel a szerbeket. Amióta az izgatási pereket a szegedi királyi törvényszékhez utalták, azóta megtelt a szegedi ügyészség fogháza. Az újonnan érkezett szerb foglyokat már el sen tudják szállásolni a Széchenyi-téri fogházban, hanem azonkívül, hogy a bácskai szerbeket a szabadkai ügyészségi fogházba gyűjtik össze, a bánáti izgatókat a szegedi hírhedt Csillagbörtönben helyezik el, ahol bőségesen van hely. A szegedi fogház legújabb lakója egy szerb földmives, Gruics György, aki a bácskai Paripás község lakóit akarta rábírní, hogy ne fizessenek a magyar királynak adót, mert néhány hónap mulva ugyanis itt lesz Péter király, aki hűséges szerb alattvalóinak adóját elengedi. Gruicsot maguk a szerbek jelentették fel a csendőrségen.

Gondos anyák figyelmébe. A gyermekbetegségek ellen való legjobb védekezés az, ha gyermekeiket erőssé, edzetté és a ragályos betegségekkel szemben ellentálló képessé tesszük. Az angol gyermekhalandóság azért sokkal alacsonyabb mint a miénk, mert a fent elmondottakra ott kiváló gond fordítatik s nincs család, hol a gyermekek a hideg évszak alatt ne fogyasztanák a csukamájolajat, mert e szer az, mely óriási nagy táperezénél fogva kiváló eredményeket idéz elő. Igaz, hogy a gyermekek nem szívesen vették be e szert, de mióta a Zoltán-féle csukamájolaj forgalomba jött, azóta minden kifogás elesik s e kiváló szer elterjedése oly nagy, hogy kevés családnál hiányzik s minden gyermek szívesen veszi.

Közgazdaság.

Németország termés átlagai.

Ha Magyarország termésátlagait összehasonlítjuk Németország termésátlagaival, ránk nézve elszomorító eredményre jutunk, mert azt fogjuk tapasztalni, hogy míg magyarországi termésátlagaink stagnálnak, jóformán semmit sem emelkednek, addig Németország termésátlagai rohamos emelkedést mutatnak.

Németországnak 1885-ben búzából 8,2 mmáza volt országos átlagban kat. holdanként a termésátlaga. E termésátlagok azóta folytonos emelkedést mutatnak és 1907-ben már 11. 41 mm. volt búzából országos termésátlaga kat. holdanként vagyis tehát 3.21 mázsával emelkedett 22 év alatt. Ezzel szemben Magyarország buza termésének átlaga 1885-től máig csak 0.3 mázsával emelkedett s ma is csak 6-6 5 mmáza között ingadozik.

Ennek a mindenesetre elszomorító körülménynek oka egyedül abban kereshető és található fel, hogy Németország gazdái sokkalta nagyobb súlyt helyeznek arra, hogy talajuk sok tápláló anyagot tartalmazzon, ellenben a mi gazdáköntségünk erre egyáltalán súlyt nem helyez s nem is akarja tudomásul venni, hogy nagy terméseket csak az olyan talajról lehet nyerni, a melyben a növényi tápláló anyagok bőségesen találhatók fel.

Hogy ez így van, annak az illusztrálására csupán azt kell felemlíteni, hogy Németországban 1885-ben országos átlagban és kat. holdanként csupán 3 kg. műtrágya fogyasztás 1907-ig kat. holdanként 107 kg. ra emelkedett. Ez alatt az idő alatt tehát országos átlagban és

kat. holdanként emelkedett a műtrágya fogyasztás 104 kg.-ot, a termeléstöbbef pedig 320 kg.-ot.

Magyarországnak pedig állatállománya is aránylag sokkalta kisebb mint Németországé, tehát istálló trágyát is sokkal kevesebbet termel, műtrágya pedig országos átlagban kat. holdanként az 1912. évben is alig 12 kg.-ot használt el s ezt a jelentékeny mennyiséget is csak 1-2 év óta fogyasztotta. A mi gazdáink egyáltalában nem tudják azt, hogy termelt növényeink mennyi tápláló anyagot vonnak el a talajtól s így annak visszapótlására sem gondolnak, eltekintve természetesen egyes kivételektől s így azután talajunk termőképessége, mert a növények sokkalta több tápláló anyagot vonnak el attól mint a mennyit a gazda visszaad, nem fokozódik, sőt ellenkezőleg a legtöbb helyet csökken.

Ha nagyobb termésátlagokat, nagyobb jövedelmet akarunk elérni, akkor ezen kérdést minden egyéb mezőgazdasági kérdés elébe kell helyezni s testtel, lélekkel azon kell lennünk, hogy talajunkat sokkalta jobban trágyázzuk, mint a hogyan trágyáztuk eddig.

**Fay valódi
sodeni ásványpasztillája**

a Taunus-hegységben levő Soden-fürdő
III. és XVIII. forrásból készült, a melyek
évszázadok óta
köhögés, rekedtség és gégehurut
ellen kitűnően beváltak

Utánzatot utasítson vissza. Egy doboz 1.25 korona.
Mindenütt kapható.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptalajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

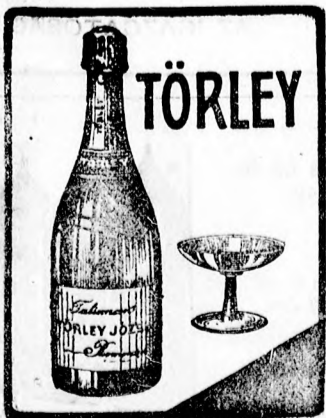
Tűzifa felapritó telep.

Villanyerőre berendezve a következő áraikon:
Egy öl tűzifa felfűrészelése . . . korona 3.-
„ „ felfűrészelése és hasogatása „ 4.-
„ „ a fűrészkamrába vagy a pincébe
          berakva . . . . . „ 1.60
„ „ házhoz szállítása . . . . . „ 2.40
Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek mindennemű tűzifánkat száraz legjobb minőségben ürméter szerint valamint legjobb minőségű porosz szalon szenét és első rangú gáskokszót a mindenkori napi áraikon ajánlani.

Felapritott fa árai:
100 kg. első osztályu hársfa . . . korona 2.50
100 „ vegyes keményfa . . . . . „ 2.50
100 „ elsőosztályu bükkfa . . . . . „ 3.-

Hazaszállítás díjai:
100 egész 500 kg.-ig felapritott fa kor. 0.90
500 „ 1000 „ „ „ „ 1.20
1000 „ 2000 „ „ „ „ 2.40

Schwarz Testvérek,
Telefonszám 9. Hal-ter 12.

SZIVES TUDOMÁSULI

Van szerencsém t. vevőim szives tudomására hozni, hogy eddigi cégtársamat kölcsönös megegyezés útján kiléptettem s áruházaam további vezetését magam vettem kezembe.

Kérem az igen tisztelt hölgyközönséget és összes jóakaróimat, hogy bizalmukat és jóindulatukat részemre tovább is megtartani sziveskedjenek és én azon leszek mindenha, hogy ugy reális és korrekt kereskedelmi eljárás, mint összes árucikkeim lehető legolcsóbb árszabása által igen tisztelt vevőim legmesszebbmenő igényeit kielégítem.

Teljes tisztelettel
LÖWY MÁTYÁS.

➡ **Olcsó maradék-eladás minden délután.** ➡

Uri-, női- és gyermekruhák

a legnagyobb választékban.
 a legjobb minőségben
 és olcsó áron kaphatók

Schreiber Ármin

ruha-üzletében

Ujvidék, főtér 3. (Wagner palota.)

Nemcsak kész ruhák, hanem rendelés-
 szerűen készült ruhák is kaphatók,
 még pedig úgy egyszerűbb
 mint legfinomabb, modern
 kelméből.

Jórávaló csapos-vendéglős

aki helyben ismerős és aki óvadékokat
 képes letenni, egy régi, jó forgalmu
 üzletet azonnal átvehet. - Bővebbet az
 Ujvidéki Népbankban 9-12 óráig.

Hat szobás legmodernebb lakás

összes mellékhelyiségekkel, fürdőszobával,
 melegvizű fűtéssel, vízvezetékkel, minden
 komforttal az Orbán-féle villában azonnal
 is kiadó. — Bővebbet

MAYER JÓZSEFNÉL, Elite kávéház.

Wachtl Imre

elsőrangú modern és villamoserőre
 berendezett fehér, barna és roz-
 kenyér

sütődéjét

valamint liszt, dara, élesztő és
 sókereskedését a t. fogyasztó kö-
 zönség b. figyelmébe ajánlja.

Petőfi-utca 8. sz.

TELEFON 350. TELEFON 350.

Paulani sör.

Ép most érkezett Münchenből.

Egy titeg Paulani Export sör á 40 fill.

Kaphato: BAUER GYULA

sörnagykereskedőnél

UJVIDÉK, Uszpenszka-utca 5. szám.

Paulani sörfőzde részvénytársaság.

Salvator sörfőzde München.

Szálkás szőrű Tacsók

pedigrees fajebek, rókára, borzra
 bevezetve, kiváló patkányirtók,
 jutányosan eladóak.

Telefon: 269.

Gutenbergnyomda

készít mindennemű nyomtatványokat,
 izléses kivitelben jutányos ár mellett.

A Neuschloss-féle Nasici Tanningyár és Gőzfűrészt R.-T.

ajánlja

Susine - Gjurgenováci

parkettgyárában kizárólag kitűnő minőségű szla-
 vóniai tölgyfából készült

PARKETTÁIT

a legalacsonyabb napi áron. — Közelebbi
 felvilágosítással szolgál a központi iroda

DUDAPEST, VI., Andrássy-út 19. szám.

MEGHIVÓ.**Az „Első Ujvidéki Magyar Előlegezési Egylet“**

folyó évi február hó 9-én délelőtt
 10 órakor egyleti helyiségében tartja

45. évi rendes közgyűlését

melyre a tisztelt szavazóképes egyleti tagok ezennel meghivatnak.
 Szavazójegyek 1913. évi február hó 1-éig az egylet helyiségében válthatók.

TÁRGYSOROZAT:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő és a jegyzőkönyvvezető megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg előterjesztése és a nyereség felosztása feletti határozathozatal.
3. A felmentvény megadása feletti határozathozatal.
4. Egy felügyelő-bizottsági tag megválasztása.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Grand
HOTEL

ESPLANADE

Nagy
SZÁLLODA

a Szent-Lukács és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)
 A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült

hat emeletes szálloda 250 szobával.

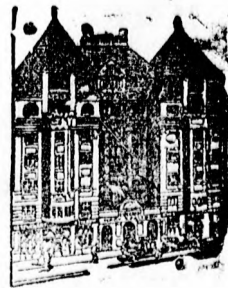
pazar fényvel
berendezett

Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-
 meleg víz, villanyvilágítás, liftek, külön olvasó-, tár-
 salgó-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.
 Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas.

Penziórendszer.
 A vonatokhoz saját autójáratok.
 Szives pártfogást kér PALLAI MIKSA
 igazgató tulajdonos.

Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak.
 Uri- és női fodrász a házban.

Nyomatott »Gutenbergnyomda« Ujvidék.

Izra

Az u
 sárnap vá
 tületét, me
 a sablono
 és hivatv
 lődést kel

Erre
 szolgáltat
 lében cs
 amely va
 eddig ura
 végződött.
 föld szin
 irmag ser

A kö
 keretén k
 nősen ez
 mindentü
 vitték a r
 is elfajult

A fe
 pártot ter
 lapjában
 támadta
 Izrael hiv
 tudvözitő
 óvakodjan
 Kár volt,
 tatlan ily
 tikát bel
 a munkaj
 ez nem
 mert a h
 tesei, a
 elnökök,

Nos
 mással h
 ez lehet
 bizonyítj
 nál gyan
 olyan s
 politikát,
 áldatlan
 munkaj
 oszlopai
 elnökök
 lejjebb
 után is
 hitközsé
 alatt —
 lenni jó
 kenyéré
 munkaj
 licensze

Sze
 Ármin e
 ki —
 mi objek
 den po